

ponedeljek, 21. maj 2018

SPOROČILO ZA MEDIJE

Galerija Jakopič

Marc Riboud: Čuječi popotnik. Zavedni fotograf.

Pregledna fotografska razstava

29. 5. 2018–14. 10. 2018

(odprtje: 29. 5. 2018 ob 20.00)

Kuratoriki: Marija Skočir, Lorène Durret

»Čakam na odločilni trenutek. Navadno ga zamudim ali se mu izognem, ker bolj uživam v trenutkih, ki trajajo.«

Marc Riboud

Korčula, 1953 © Marc Riboud

Marc Riboud (1923–2016), fotograf francoskega rodu in svetovnega slovesa, se je v zgodovino fotografije zapisal z nekaterimi ikoničnimi podobami in v času nastanka edinstvenimi fotografskimi popotovanji v dežele na Daljnem vzhodu, fotografom poprej nedostopne. Od Zazouja, igrivega pleskarja Eifflovega stolpa, do mlade ameriške aktivistke, ki je v protestu proti vojni v Vietnamu pred bajonete pušk stopila s cvetom v roki, prek portretov svetovnih voditeljev v odločilnih zgodovinskih trenutkih, do brezimnih posameznikov, ki jih je Riboudovo čuječe oko opazilo in z empatijo, a pogosto z lucidno humorno noto zapisalo na fotografski film – vse to so fotografske podobe, ki so se zapisale v naš kolektivni spomin in jih razstavljajo ter hranijo najpomembnejše galerije in muzeji sveta. Vsi pomembni ilustrirani časopisi so objavili katero njegovih fotoreportaž. Marc Riboud je bil eden zgodnjih članov agencije Magnum Photos – četudi se je leta 1979 odločil za samostojno pot, je ostal zvest predvsem skupnim idejam Magnumovih ustanoviteljev, ki so ga leta 1953

MGML | Gosposka 15 | 1000 Ljubljana | Slovenija

www.mgml.si

GALERIJA JAKOPIČ | Slovenska 9 | 1000 Ljubljana | Slovenija

sprejeli medse na način, ki mu je pri fotografskem delu dopuščal dovolj prostora za razvijanje lastnega avtorskega izraza. Kar je Riboud iz fotoreportaže vzel s seboj, je sposobnost ujetja trenutka. Vendarle je prav neka, samo njemu lastna občutljivost v interpretaciji odločilnosti tisto, kar danes dela njegove fotografije edinstvene. *»...Čakam na odločilni trenutek. Navadno ga zamudim ali se mu izognem, ker bolj uživam v trenutkih, ki trajajo...«*

Ravno avtorski pristop in fotografov čuječ odnos do trenutka na poti želi izpostaviti izbor 212 fotografij, pripravljen posebej za Galerijo Jakopič, v katerem je več kot tretjina *vintage* fotografij iz družinske zapuščine dveh Marcovih otrok. V združevanju fotografskega poklica in želje po potovanjih prek meja znanih teritorijev je Riboud namreč uspel vzpostaviti svoj lastni počasen potovalni tempo, ki mu je omogočal, da se je sproti odločal, kam ga bo pot vodila, in si vedno jemal dovolj časa za občutenje sveta okoli sebe. V tem se je ne le ostrilo njegovo fotografsko oko, temveč oblikoval tudi njegov značaj in način videnja sveta.

Razstava uvodoma postavlja Riboudovo delo v srednje- in vzhodnoevropski kontekst z razširjeno predstavitvijo njegovega dela v Jugoslaviji in na Češkoslovaškem od petdesetih do osemdesetih let prejšnjega stoletja – ne z namenom vzpostavljati razlike v interpretaciji moči fotografskega medija glede na regionalne okvire, temveč, ravno nasprotno, pokazati avtorjevo odliko, izstopiti iz svojega zahodnjaškega načina gledanja. Njegova pot proti vzhodu in jugu našega planeta, ki ji sledi izbor razstave prek Riboudovih najljubših azijskih in afriških držav, postavlja običajne razmisleke o fotožurnalizmu v drugačno luč, predvsem vprašanje o pogledu na »drugega« skozi fotografijo – na drobne radosti njegovega življenja, kulturne posebnosti, za gledalca kuriozne vsakdanjosti, ki jih Riboud brez eksotiziranja beleži kot občutljiv posameznik, ki se moči svojega medija dobro zaveda. Sam je poudarjal, da se mu ne zdi smiselno, da bi se kot prišlek z drago leico okoli vratu moral za vsako ceno vživljati v način življenja, v katerega ni bil rojen in bi bil vanj stežka sprejet, zgolj zato, da bi bile njegove fotografije bolj prepričljive. Zdi se, da je ravno s tem čuječim zavedanjem svojega obstoja v resničnosti določenega trenutka, ki bolj pripada nekemu drugemu kot njemu, lahko nepretenciozno zabeležil tisto, kar dela ljudi pred njegovim objektivom žive in kar zmore ujeti le fotograf, ki premore dovolj spoštovanja in empatije.

Razstavo je kurirala Marija Skočir v tesnem sodelovanju s kuratorko Riboudovega arhiva Lorène Durret in Marcovo ženo Catherine Riboud. V založbi Galerije Jakopič je izšel vodnik z dvajsetimi Riboudovimi fotografijami, razstava pa se povezuje s hkratno prodajno razstavo v Galeriji Fotografija. Spremlja jo program, ki ga Galerija Jakopič v skladu s svojim v fotografijo usmerjenim poslanstvom pripravlja v želji, da bi velike svetovne dosežke v zgodovini fotografije razumeli ne kot ikone, ki jih je treba občudovati in se jim čuditi, temveč kot zabrisovalce meja, hierarhij in razlik, ki so, če v sebi nosijo pravo izrazno moč, sposobni presegati časovne in geografske okvire; fotografiji kot najbolj demokratičnemu in heterogenemu mediju pa dati možnost, da skozi vizualna branja narekuje drugačne poti v sodobni ustvarjalnosti in širši družbi.

Janja Buzečan | Odnosi z javnostmi | Public Relations

M 041 644 409 | T 01 2412 538 | F 01 2412 540

E janja.buzecan@mgml.si

MGML | Gosposka 15 | 1000 Ljubljana | Slovenija

www.mgml.si

GALERIJA JAKOPIČ | Slovenska 9 | 1000 Ljubljana | Slovenija

Catherine Riboud, fotografova žena, ki je vse od leta 1979 spremljala njegovo delo, je v uvodniku vodnika po razstavi zapisala: *»Iz pričujočega izbora več kot dvesto fotografij je lepo razvidna koherenca Marcovega edinstvenega pogleda. Pogleda, polnega empatije, pa tudi humorja, pogleda, ki želi odkrivati lepoto, kjer jo je najmanj pričakovati, v kitajski kantini, na primer, ali pa v afganistanski orožarni. Neodvisen pogled je to, ki se sprehaja, kjer se mu zljubi, in sprejema vizualna presenečenja kot darove.*

*Nekega dne je Marc odkril knjižico, ki jo je izdal Robert Morel, z naslovom *Celebration de l'oeil* (Slavljenje očesa): povsem ga je prevzela. V njej so bili predstavljeni recepti okulista iz trinajstega stoletja, ki je postal papež, njegovi napoji in mazila pa so dvesto let pozneje ozdravili oči Michelangelu. Na koncu knjižice je papež-okulist zapisal: 'Okno je plemenit, okrogel, žareč organ. Videti pomeni dušni raj.'*

Marc je misel takoj vzel za svojo: 'videti' je za njegovo dušo pomenilo raj, in ta raj bi zdaj radi delili s slovenskim občinstvom.«

Marc Riboud se je rodil v Saint-Genis-Lavalu pri Lyonu leta 1923. Na svetovni razstavi (Exposition Universelle) v Parizu je leta 1937 posnel svoje prve fotografije – z majhnim fotoaparatom Vest Pocket Kodak, ki ga je dobil od očeta za 14. rojstni dan. Med drugo svetovno vojno se je na planoti Vercors pridružil odporniškemu gibanju. Med letoma 1945 in 1948 je študiral strojništvo na École Centrale v Lyonu, tri leta pozneje pa se je odločil, da postane fotograf.

Leta 1953 je bila v reviji *Life* objavljena njegova prva fotografija – pleskar na Eifflovm stolpu, zaradi katere sta ga Henri Cartier-Bresson in Robert Capa povabila v agencij Magnum Photos. Leta 1955 je potoval po Bližnjem vzhodu in Afganistanu, vse do Indije, kjer je ostal eno leto. Svoje potovanje je nadaljeval proti Vzhodu, od Kalkute do Kitajske, kar je bil prvi od njegovih številnih dolgih obiskov te dežele. Svojo pot na Vzhod je zaključil na Japonskem, ki je navdihnila njegovo prvo knjigo *Women of Japan*.

Leta 1960 je po trimesečnem bivanju v Sovjetski zvezi pokrival boje za neodvisnost v Alžiriji in v podsaharski Afriki. Med letoma 1968 in 1969 je kot eden redkih fotografov, ki so mu dovolili vstop, fotografiral tako v Južnem kot v Severnem Vietnamu. Leta 1979 se je odločil za samostojno pot, ostal pa je pridružen član agencije Magnum Photos.

V osemdesetih in devetdesetih se je redno vračal na Orient in Daljni vzhod, posebej v Angkor in Huangshan, spremljal pa je tudi naglo in občutno spreminjanje Kitajske, države, ki jo je opazoval že trideset let.

Marc Riboud je leta 2011 francoskemu muzeju za moderno umetnost v Parizu (Centre Georges Pompidou) predal 192 originalnih fotografij, ki jih je posnel med letoma 1953 in 1977. Za svoje delo je prejel številne prestižne nagrade; njegove fotografije so razstavljena v muzejih in galerijah v Parizu, New Yorku, Šanghaju, Tokiu idr.

Marc Riboud je umrl v Parizu 30. avgusta 2016, star 93 let. Osrednji del njegovega arhiva bo doniran narodnemu muzeju azijskih umetnosti Guimet v Parizu.

Janja Bužecan | Odnosi z javnostmi | Public Relations

M 041 644 409 | T 01 2412 538 | F 01 2412 540

E janja.buzecan@mgml.si

MGML | Gosposka 15 | 1000 Ljubljana | Slovenija

www.mgml.si

GALERIJA JAKOPIČ | Slovenska 9 | 1000 Ljubljana | Slovenija

GALERIJA
JAKOPIČ
GALLERY

SPREMLJEVALNI PROGRAM RAZSTAVE

Javna vodstva v slovenskem jeziku vsako nedeljo ob 16.30.

Javna vodstva v angleškem jeziku vsako soboto ob 16.30.

Javno vodstvo na Poletno muzejsko noč

16. 6. 2018 ob 21.00

Strokovno vodstvo kustosinje razstave Marije Skočir

7. 6. 2018 ob 17.00

Ob 18.30 v Galeriji Fotografiji sledi vodstvo z umetnostno zgodovinarico Hano Čeferin po razstavi Marc Riboud: Izbrani pogledi.

Analogna magija, razvijanje fotografij v temnici

12. 6. 2018 ob 18.00

Fotografija na kavču, pogovor o vlogi in položaju žensk znotraj fotografije in načinih reprezentacij žensk skozi fotografijo

14. 6. 2018 ob 17.00

Od blizu: fotografija kot način videnja sveta, zadnja delavnica fotografskega študijskega leta 2017/18

1. in 2. 6. 2018

Čarobni fotogram, fotografska delavnica za vrtce, OŠ in SŠ

Camera obscura, fotografska delavnica za OŠ (2. in 3. triada) in SŠ

Razstava je vključena v program **Fotoničnega tedna**, ki bo potekal od 29. maja do 2. junija 2018 na različnih lokacijah v Ljubljani.

Sočasno z razstavo v Galeriji Jakopič se v Galeriji Fotografija odpira prodajna razstava fotografij **Marc Riboud: Izbrani pogledi**, ki bo na ogled do 31. avgusta 2018.

Produkcija: Muzej in galerije mesta Ljubljane // **Fotograf:** Marc Riboud // **Kustosinji:** Marija Skočir, Lorène Durret // **Oblikovanje:** Bojan Lazarevič (Agora Proars) // **Tehnična izvedba:** Tehnična služba MGML, O.K.vir // **Strokovna pomoč:** Catherine Riboud, Julija Hoda // **Pedagoški program:** Petra Peunik Okorn, Matevž Paternoster, Mateja Pušnik // **Program za odrasle:** Janja Rebolj // **Odnosi z javnostmi:** Janja Buzečan // **Projekt so omogočili:** Mestna občina Ljubljana, Francoski inštitut v Sloveniji, Galerija Fotografija // **Medijski pokrovitelj:** TAM-TAM

Janja Buzečan | Odnosi z javnostmi | Public Relations

M 041 644 409 | T 01 2412 538 | F 01 2412 540

E janja.buzecan@mgml.si